

EDITORIAL

ANAMNESIS AND DISTORTION OF MEMORY

Marian Gh. SIMION, PhD

Harvard Divinity School, Cambridge, MA, USA

Institute for Peace Studies in Eastern Christianity, Inc., Cambridge, MA, USA

msimion@orthodoxpeace.org

“The values of contemporary education and religious pluralism within the landscape of contemporary individualism and extremism” are fundamental to the survival of our civilization, and their significance is subject to memory. Therefore, their remembering is central to our edification, as they often become subject to distortion or forgetfulness.

As a cognitive system, memory nurtures imagination and triggers emotions. It is a generalized experience of cultures, a muse of poetry, a drama of human condition, and a way of binding times in forms of identities, legends, traditions, and as acts of imagination. The physiology of memory and the significance of the interdependence between remembrance and imagination emerge from events which are first retained, then recollected and associated with new feelings and ideas. Conversely, forgetfulness is not only a function of the time elapsed or a physiological defect. It is also a result of conflict and repression, brain sanitation, amnesia, false memory, and neuroplasticity.

Spiritually, memory is a cerebral exercise and an elaborate ritual act that includes bodily practices, withdrawal, meditation, drama, public spectacles and so on. It is consonant with the epistemology of peripheral understanding, as well as with the parallel distributive processing from mathematics. For Christianity, memory is central to revelation, salvation and liturgical practices. The organic relationship between anamnesis (un-forgetfulness) and epiclesis (invocation of the Holy Spirit) of the Eucharist was established by the apostolic tradition which determined that the Holy Spirit can not be invoked without an initial recollection of the past divine acts. Beyond Christianity, memory remains a divine taboo because for a Jew, *zekhirah* (remembering) is a halakhic (legal) obligation, while the main duty of a Muslim is that of *dhikr* (to remember.)

Because memory is mimetic any form of distortion affects its accuracy and it happens either through an alteration of the narrative (rewriting of history), or through ideological distortion and conflict. As Mircea Eliade's student, Lawrence E. Sullivan, once wrote, "[m]emory distortion carries negative consequences for individuals and communities in such disturbing forms as personal disorientation, fractured identities, broken relations, litigious action, propagandist rewriting of the historical record, and war-time demagoguery."¹

Because the distortion of memory is often a consequence of trauma, the recovery of the authentic chain of events becomes a difficult task. It becomes easier when ritualized activities attempt to recall trauma in the form of a tribunal of history with the intent to offer a spiritual verdict to the original trauma. Therefore, the accuracy of the bloody sacrifice on the cross endured by Jesus Christ becomes the "bloodless" sacrifice of the Eucharist as a reenactment of a decisive crisis executed from the perspective of the impression made upon the faithful, and as a collective exercise of memory.

Today, we helplessly witness a distortion of memory, a change of religious and political narrative, and a rewriting of history. This risky enterprise is fueled by complex arrangements of international security. The unchecked power of Artificial Intelligence not only disables our ability to distinguish truth from deception, but makes it almost impossible to differentiate between leader and demagogue, while giving everyone the illusion of empowerment and critical thinking. We are subject to complex arrangements orchestrated by complex organizational structures that operate through manipulation of emotional symbols and motifs, which, as of the writing of this editorial, uphold a sense of destructive bipolarity that threatens mankind. This ongoing distortion of memory continues to change the narrative structure, it imposes a transformational grammar, and it arouses public performances such as commemorations, oaths, conspiracies, and even esoteric exercises of Gnosticism. As the static features of civilization strive to survive and perhaps reemerge in new experimental settings, it remains to be seen when the memory of the mundus imaginalis will complete its process of renovation from the ongoing distortion.

1 Lawrence E. Sullivan, "Memory Distortion and Anamnesis: A View from the Human Sciences" pp.386-402 (here p.386) in Daniel L. Schacter (Ed.) *Memory Distortion: How Minds, Brains, and Societies Reconstruct the Past* (Cambridge, MA: Harvard University Press), 1995.

EDITORIAL

ANAMNEZA ȘI DENATURAREA MEMORIEI

Marian Gh. SIMION, PhD

Harvard Divinity School, Cambridge, MA, USA

Institute for Peace Studies in Eastern Christianity, Inc., Cambridge, MA, USA

msimion@orthodoxpeace.org

„Valorile educației contemporane și ale pluralismului religios în peisajul individualismului și extremismului contemporan” sunt fundamentale pentru supraviețuirea civilizației noastre, iar semnificația lor este supusă memoriei. Prin urmare, rememorarea lor este esențială pentru edificarea noastră deoarece acestea sunt supuse denaturării sau uitării.

Ca sistem cognitiv, memoria hrănește imaginația și declanșează emoții. Este o experiență generalizată a culturilor, o muză a poeziei, o dramă a condiției umane și un mod de a lega timpurile sub formă de identități, legende, tradiții și ca acte de imaginație. Fiziologia memoriei și semnificația interdependenței dintre amintire și imaginație rezultă din evenimentele care sunt mai întâi reținute, apoi reamintite și asociate cu noi sentimente și idei. Pe de-altă parte, uitarea nu este doar o funcție a timpului scurs sau un defect fiziologic. Ea este și un rezultat al conflictului și al represiei, al salubrității creierului, al amneziei, al memoriei false și al neuroplasticității.

Din punct de vedere spiritual, memoria este un exercițiu cerebral și un act ritualic elaborat care include practici corporale, retragere, meditație, teatru, spectacole publice și așa mai departe. Este în concordanță cu epistemologia înțelegerii periferice, precum și cu procesarea paralelă distributivă din matematică. Pentru creștinism, memoria este esențială pentru revelație, mântuire și pentru practicile liturgice. Relația organică dintre anamneză (rememorare) și epicleză (invocarea Duhului Sfânt) a euharistiei a fost orânduită prin tradiția apostolică, care a stabilit că Duhul Sfânt nu poate fi invocat fără o rememorare inițială a actelor divine din trecut. Dincolo de creștinism, memoria rămâne un tabu divin, deoarece pentru un evreu, zekhirah (amintirea) este o obligație halahică (legală), în timp ce principala datorie a unui musulman este aceea de dhikr (a-și aminti).

Deoarece memoria este mimetică, orice formă de denaturare a acesteia îi afectează propria acuratețe, iar acest lucru se întâmplă fie printr-o alterare a narațiunii originale (rescrierea istoriei), fie prin denaturare ideologică și conflict. După cum scria studentul lui Mircea Eliade, Lawrence E. Sullivan, „denaturarea memoriei are consecințe negative pentru indivizi și comunități sub forme tulburătoare precum dezorientarea personală, identitățile fracturate, relațiile rupte, acțiunile în justiție, rescrierea istorică de către propagandiști și demagogia din timpul războiului.”²

Deoarece distorsionarea memoriei este adesea o consecință a traumei, recuperarea lanțului autentic de evenimente devine o sarcină dificilă. Aceasta devine mai ușoară atunci când activitățile ritualice încearcă să rememoreze trauma sub forma unui tribunal al istoriei cu intenția de a oferi o sentință spirituală traumei originale. Prin urmare, acuratețea jertfei sângeroase de pe cruce suferită de Mântuitorul Iisus Hristos devine „jertfa nesângeroasă” a euharistiei ca o reconstituire a unei crize decisive executată din perspectiva impresiei făcute asupra credincioșilor și ca un exercițiu de memorie colectivă.

Astăzi, asistăm cu neputință la o distorsionare a memoriei, la o schimbare a narațiunii religioase și politice și la o rescriere a istoriei. Această întreprindere riscantă este alimentată de acorduri complexe de securitate internațională. Puterea necontrolată a inteligenței artificiale nu numai că ne dezactivează capacitatea de a distinge adevărul de înșelăciune, dar face aproape imposibilă diferențierea între lider și demagog; oferind în același timp iluzia autonomiei și a gândirii critice. Suntem supuși unor aranjamente complicate orchestrate de structuri organizaționale complexe care funcționează prin manipularea simbolurilor și motivelor emoționale, și care, la momentul redactării acestui editorial, susțin o stare de bipolaritate distructivă ce amenință omerirea. Această distorsionare a memoriei aflate în plină desfășurare continuă să schimbe structura narativei, impune o gramatică transformățională și stârnește performanțe publice precum comemorări, jurăminte, conspirații și chiar exerciții ezoterice de gnosticism. Pe măsură ce trăsăturile statice ale civilizației se străduiesc să supraviețuiască și poate să reapară în noi contexte experimentale, rămâne de văzut când rememorarea acestei mundus imaginális își va încheia procesul de renovare, dată fiind deformarea aflată în plină desfășurare.

2 Lawrence E. Sullivan, “Memory Distortion and Anamnesis: A View from the Human Sciences” pp. 386-402 (here p. 386) in Daniel L. Schacter (Ed.) *Memory Distortion: How Minds, Brains, and Societies Reconstruct the Past* (Cambridge, MA: Harvard University Press), 1995.